

nem Wandel zu vergelten und nach der Frucht seiner Thaten; und zu offenbaren, daß der Ewige gerecht, der Schöpfer ohne allen Tadel sei. Der Ewige gibt, der Ewige nimmt; hochgelobt sei der Name des Ewigen! — Er ist allbarmherzig, vergibt die Sünde und verdirbt nicht; er hat schon oft seinen Zorn besänftigt, und nie lößt er seinen ganzen Grimm erwachen.

Rabisch, Seite 44.

[Am Freitag Nachmittage an Fest- und Feiertagen wird folgender Psalm statt obigem Gebete gesagt.]

Psalm 16.

Michtam von David. — Behüte mich, Gott, denn bei dir suche ich Schutz. Ich spreche zu dem Ewigen. Der Herr bist du, (all) mein Gut — nicht über dich! Die Heiligen, welche im Lante sind, und die Edeln — all meine Lust ist an ihnen. Viel sind die Schmerzen derer, die anderwohin eilen; nicht gieße ich aus ihre Tranckopfer von Blut, und nicht nehme ich ihre Namen auf meine Lippen. Der Ewige ist mein Erbtheil und mein Becher; du bewahrest mein Loos. Die Messschnur fiel mir in anmuthiger Gegend und das Besitzthum gefällt mir. — Ich prelse den Ewigen, der mich beratthen; auch Nachts mahnen mich meine Nieren. Ich stelle den Ewigen mir vor beständig, denn ist er zu meiner Rechten, so wank ich nicht. Darum freuet sich mein Herz und frohlocket mein Geist; auch mein Leib wohnt in Sicherheit: Denn nicht gibst du meine Seele Preis der Gruf, nicht lässest du deinen Frommen schauen die Gruft.

צדוק הדין קלה

לְאִישׁ כְּדַרְכּוֹ וּכְפָרִי מְעַלְלָיו : לְהַגִּיד בִּי
יִשְׂרָאֵל צוּרִי וְלֹא עֹלְתָהּ בּוֹ : יִי נִתַּן וְיִי לָקַח.
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ : וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עֲוֹן
וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא יַעִיר
כָּל חַמְתּוֹ :

קדיש יהוש

ואים אין אומרים התנה וערב שבת אחר חצות אומרים מזמור זה. אין אומרים צדוק הדין.

מַכְתָּם לְדָרוֹר . שְׁמַרְנִי אֵל כִּי־חִסִּיתִי בָךְ :
אֲמַרְתָּ לַיהוָה אֲדָנִי אַתָּה טוֹבַתִּי בֵּל עָלֶיךָ :
לְקַדּוּשִׁים אֲשֶׁר־בְּאֶרֶץ הַמָּה וְאֲדִירִי בֵּל־
חֲפְצֵי־בָם : יִרְבוּ עַצְבוֹתֶם אַחַר מְהָרִי בֵּל־
אֲסִיף נִסְכֵיהֶם מִדָּם וּבִל־אֲשָׂא אֶת־שְׁמוֹתֶם
עַל־שִׁפְתַי : יְהוָה מְנַת־חַלְקִי וּכּוֹסֵי אִמָּה
תּוֹמִיךָ גּוֹרְלִי : חֲבָלִים נִפְלוֹרְלִי בְּנַעֲמִים
אֶף־נִחַלְתָּ שִׁפְרָה עָלַי : אֲבָרַךְ אֶת־יְהוָה
אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אֶף־לִילּוֹת יִסְרוּנִי כִלְיוֹתַי : שׁוֹיִתִּי
יְהוָה לְגַנְדִי רַמְמִיד כִּי מִיּוֹמֵנִי בֵּל־אָמוּט :
לְכֵן שָׂמַח לְבִי וַיְגַל כְּבוֹדִי אֶף־בְּשָׂרִי יִשְׁבֹּן
לְבַטַח : כִּי לֹא־תַעֲזוֹב נַפְשִׁי לְשִׂאוֹל לֹא־תִתֵּן

Rund thust du mir den Weg des Lebens; Fülle von Freuden ist vor deinem Antlitze und Wonne in Deiner Rechten ewiglich.

Kadisch, Seite 38.

Gebete für Trauernde und Jahreszeiten

Ysa 90.

Ein Gebet Moses.

Unser Schutz warst du, o Gott, von je in allen Leiden,
 Oh' Berg und Welten waren, entstanden noch die Zeiten,
 Warst du schon unser Gott in allen Ewigkeiten.
 Es fällt der Mensch oft tief, sehr tief fällt oft der Sünder,
 Doch deine Liebe ruft: „kommt zu mir Menschenkinder!“
 Jahrtausend stad für dich, gleich dem entschwundenen Tag,
 Der Nachtrach' sind sie gleich, die einst im Tempel lag —
 Den Menschen strömst du weg wie den Traum, so vergeht
 Des Morgens schon wie Gras vom Schnitter abgemäht,
 Des Morgens wächst es, grünt und steht so üppig schön,
 Des Abends abgeschnitten wirst du verdorrt es seh'n.
 Wir schwinden durch deinen Zorn und Grimm dahin,
 Räst unsrer Sünden Fülle du vor dein Antlitz ziehn.
 Unsrer Lebenszeit ist siebenzig, wenn hoch achtzig Jahr,
 Im Glück selbst Noth, Mühsal, im Nu entschwunden gar,
 Die Größe deines Grimmes, wer kennet sie je wohl?
 Die Größe deines Grimmes, die ist so grauenvoll!
 Drum lehre uns, o Gott, doch unsre Tage zählen,
 Damit durch weisen Sinn wir gute Werke wählen.

קלו צדוק הדין

חסידיך לראות שחת: תודיעני ארח חיים
 שבע שמחות את-פניך נעמות בימיך נצח:

קריש יתום.

תפלה לאבלים וליאהרציים.

תפלה למשה איש האלהים. אדני מעון
 אתה היית לנו בדר ודר: בטרם הרים
 ילדו ותחולל ארץ ותבל. ומעולם עד-עולם
 אתה-אל: תשב אנוש עד-דכא. ותאמר
 שובו-בני-אדם: כי אלה שנים בעיניך
 כיום אתמל כי יעבר. ואשמרה כלילה:
 זרמתי שנה יהיו. בבקר כחציר יחלוף:
 בבקר יציץ וחלף. לערב ימולל ויבש: כי-
 כלינו באפה. ובחמתך נבהלנו: שתה
 עונותינו לנגדך. עלמנו למאור פניך: כי
 כל-ימינו פנו בעברתך. כלינו שנינו כמור-
 הנה: ימי שנותינו בהם שבעים שנה. ואם
 בגבורות שמונים שנה. ורהבם עמל ואון.
 כי נז חיש ונעפרה: מי-יודע עוז אפה.
 וכיראתך עברתך: למנות ימינו בן הודע.

D kehre zu uns zurück, o Gott! wie lange währt es noch,
 Erbarm dich deines Dieners in deiner Liebe doch,
 Sätt'ge uns in deiner Liebe, sätt'ge uns in deiner Gnad,
 Daß wir jauchzen, fröhlich sind — im Leben früh und spat
 Beglücke uns so viele Tag', so viel du uns gebeugt.
 So viel Jahre als Unglück sich unserm Blick gezeigt,
 Die Größe deiner Werke laß deine Diener schauen,
 Ihre Kinder deine Huld, daß sie sich dran erbauen.
 Sei stets die Huld des Herrn auf unsrer Hände Werke,
 Auf unsern Werken stete — ob seiner Liebe Stärke!

Was ist der Mensch, o Gott! daß seiner du gedenkest,
 Der Erdensohn, was ist er, daß du ihm Liebe schenkest!
 Der Mensch, er gleicht dem Nichts — der Eitelkeit, die
 fliehet, Er gleicht dem Schatten ganz, der schnell vor-
 überzieht. O, hätt' er Einsicht doch, er würde das be-
 denken, Der Zukunft seines Sieges seine ganze That-
 kraft schenken, Denn wahrlich in den Tod kein Reich-
 thum mit ihm zieht und Ehr' und Herrlichkeit im Ster-
 ben von ihm fliehet. Drum Treu und Redlichkeit bewahre
 stets hienieden, Dein Ausgang wird dann sein dein Ein-
 gang zu dem Frieden, Denn Gott in seiner Gnad' ver-
 läßt die Seinen nicht, Wacht über sie im Grabe, übt
 Gnade im Gericht.

תפלה לאכלים קלו
 וְנִבְיָא לִבְבַּח חֻמָּה: שׁוּבָה יי עֲרֻמְתִּי.
 וְהִנַּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ: שִׁבְעֵנוּ בִּבְקָר חֲסָדֶךָ.
 וְנִרְגַנָּה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: שִׁמְחָנוּ בִּימֹת
 עֲנִיתָנוּ. שְׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה: יִרְאֶה אֶל־
 עֲבָדֶיךָ פְּעֵלֶךָ. וְהִדְרֶךָ עַל־בְּנֵיהֶם: וַיְהִי
 נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
 כּוֹנְנָה עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהּ:

יי מַה אֲדַם וְתִדְרַעְהוּ. בֵּן אָנוּשׁ וְתַחֲשַׁבְהוּ:
 אֲדַם לְהַבִּיל דָּמָה. יָמָיו בְּצַל עֹוֹבֵר: לוֹ
 חֻמָּו יִשְׁכִּילוּ זֹאת. יְבִינוּ לְאַחֲרֵיהֶם:
 כִּי לֹא בְּמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל. לֹא־יִרַד אַחֲרָיו
 כְּבוֹדוֹ: שִׁמְרָתָם וְרֵאָה יִשְׂרָאֵל. כִּי אַחֲרֵית
 לְאִישׁ שְׁלוֹם: פּוֹדֶה יי נַפְשׁ עֲבָדָיו. וְלֹא
 יִאֲשָׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ:

בעבור האב .

אִזְכּוֹר אֱלֹהִים אָבִי מוֹרִי... שֶׁהִלֵּךְ לְעוֹלָמוֹ.
 נַפְשׁוֹ תְהֵא צְרוּרָה בְּצְרוֹר הַחַיִּים. עַם
 נִשְׁמֹת כָּל הַצְּדִיקִים בְּגַן עֵדֶן. וְנֹאמַר אָמֵן:

בעבור האם .

אִזְכּוֹר אֱלֹהִים אָמִי מוֹרְתִי... שֶׁהִלֵּכָה

Ich gedenke, o Gott, in Liebe, Ehrfurcht und Dankbarkeit meines geliebten Vaters (meiner geliebten Mutter, 2c.) welcher [welche] diese Welt verließ, um in eine bessere einzugehen. Möge seiner [ihrer] Seele das ewige Heil zu Theil werden, gleich den Seelen Aller, die hienieden fromm gelebt.

Ich habe beständig Gott vor Augen; denn er ist zu meiner Rechten und ich kann nicht wanken. Darum freuet sich mein Herz und jubelt meine Ehre, auch mein Fleisch wird in Sicherheit ruhen; denn du verlassest ja nicht meine Seele im Grabe, du lässtest deine Frommen nicht Verwerfung schauen. Du lässtest mich erkennen den Pfad des Lebens, die Freudenfülle in deiner Gegenwart, die Wonne, die da ewig ist zu deiner Rechten. — Wie groß ist deine Güte, die du aufbewahret für die, so dich fürchten, die du ausübest an denen, so auf dich vertrauen in Gegenwart der Menschenkinder. Wie kostbar ist deine Gnade, Herr, du birgst die Erdenkinder im Schatten deiner Fittige. Du labst sie mit der Fettigkeit deines Hauses und tränkest sie von den Strömen deiner Luft. Es frohloeden die Frommen in Ehren, sie jauchzen auf ihren Ruhesstätten.

קלח תפלה לאבלים

לְעוֹלָמָהּ. נִפְשָׁהּ תְהִיָּה צְרוּרָה בְצָרוֹר הַחַיִּים.
עִם נִשְׁמוֹת כָּל הַצְדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן. וְנֹאמַר
אָמֵן:

בעבור הקרובים.

אֶזְכֹּר אֱלֹהִים אָבִי זְקֵנִי. וְאִמִּי זְקֵנֹתִי.
דוֹדֵי וְדוֹדוֹתַי. אַחִי וְאֶחָיוֹתַי. בֵּין מֵצַד
אָבִי בֵּין מֵצַד אִמִּי. שֶׁהָלַכּוּ לְעוֹלָמָם.
נִפְשוֹתֵם תְהִיֵּינָה צְרוּרוֹת בְצָרוֹר הַחַיִּים.
עִם נִשְׁמוֹת כָּל צְדִיקִים וְצְדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן.
וְנֹאמַר אָמֵן:

שׁוֹיֵתִי יי לְנֹגְדֵי תְמִיד. כִּי מִיְמֵי בַל-אָמוּט:
לְכֹן שָׂמַח לְבִי וַיְגַל כְּבוֹדִי. אֶהְיֶה בְשָׂרֵי יִשְׁבוֹן
לְבַטַח: כִּי לֹא-תִעֹזֵב נִפְשִׁי לְשָׂאוֹל. לֹא-
תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרֵאוֹת שְׂחַת: תוֹדִיעֵנִי אֶרֶח
חַיִּים שֶׁבַע שְׁמָחוֹת אֶת-פְּנֵיךָ. נְעִימוֹת
בִּימֵינֶךָ נֶצַח:

מָה רַב טוֹבָךָ אֲשֶׁר צְפַנְתָּ לִירְאֶיךָ. פְּעֵלֶת
לְחֹסִים כִּךָ נֹגֵד בְּגֵי אָדָם: מֵהַיָּקָר חֲסִידֶךָ
אֱלֹהִים. וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יַחְסִיּוּ:

Verschiedene Gebete.

Gebet für die Jüngstverstorbenen.

Sanfte, heilige Ruhe im Schutze der göttlichen Herrlichkeit in der Gegenwart der Heiligen und Reinen, wie Azur klar, wie Azur leuchtend und strahlend sei Allen beschieden, die im verflossenen Jahre heimkehrten in das Vaterhaus. Gesühnt sei ihre Sünde, getilgt sei ihre Schuld und ausgelöscht ihre Vergehen vor Gott. Ihnen werde Heil, Barmherzigkeit und Gnade vor dem Allerhöchsten, ihr Antheil sei im ewigen Leben, in ewiger Seligkeit, der Geist des Herrn führe sie in die Heimath der Reinen und Seligen. Der König aller Könige möge in seiner unendlichen Barmherzigkeit schützen, gnadenreich schirmen die Dahingegangenen, möge sie bergen im Schatten seiner Fittige, im Innersten seines Zeltes, daß sie schauen die Herrlichkeit Gottes und dienen in seinem Tempel. Friede umfasse sie, Ruhe umschwebe ihre Lagerstätten, die da aufrecht wandelten, sie und alle Verstorbenen. Amen.

תפלה לאבלים קלט

ירויזן מד'שן ביהך. ונחל עדניך תשקם:
יעלוזו חסידים בכבוד. ירגנו על-משבבותם:

מנוחה נכונה תחת כנפי השכינה. במעלת
קדושים וטהורים. כזוהר הרקיע מאירים
ומזהירים. וכפרת אשמים. והרחקת
פשע והקרבת ישע. והמלה וחנינה מלפני
שוכן מעונה. וחלק טוב לחיי העולם
הבא. שם תהי מנת וישיבת כל הנפשות
הנכבדות. שגאספוב שנה שעברה לעמיהם.
רוח יי תניחם בגן עדן. אמן:

מלך מלכי המלכים. ברחמי יחוס ויחמול
עליהם. יסתירם בצל כנפיו ובסתר אהלו.
לחזות בנועם יי ולבקר בהיכלו. ילוה
אליהם השלום. ינחו על משבבותם.
הולך נכוחו. הם וכל-שוכבי ישראל עמיהם.
וכן יהי רצון ונאמר אמן: קריש יתום.

המחלבש כנגדים וברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מלביש
ערומים:

המתעטף בטלית של ציצת וברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו להתעטף בציצת:

המניח תפלין של יד וברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו להניח תפלין:

המניח תפלין של ראש וברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו על מצות תפלין:

על היין.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא
פרי הגפן:

על מיני חבשול.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא
מיני מזונות:

על מים ועל שכר.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהכל
נהיה בדברו:

על פרי העץ.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא
פרי העץ:

על פרי הארץ.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא
פרי האדמה:

ואחריוס מברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא
נפשות רבות וחקרונם על כל-מה-שברא
להחיות בהם) נפש כל חי ברוך חי העולמים:

על ריח עשב.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא
עשבות בשמים:

על ריח פרי.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הנותן
ריח טוב בפרות:

על ריח בשמים.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא
מיני בשמים:

הרואח ברוקס, ומוכבים המעופפים בלילה מברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם עשה
מעשהו בראשית:

על רקס וסערה ורעש.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שכחו
וגבורתו מלא עולם:

הרואה הקשת.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם זוכר
הברית וגאמן בבריתו וקים במאמרו:

הרואה אילנות בעל פריחת נצנס מברך בראיה הראשונה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא
חסר בעולמו דבר וברא בו בריות טובות
ואילנות טובים להנות בהם בני אדם:

הרואה אילנות טובות ובריות נאות מברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שבכה
לו בעולמו:

הרואה אדם משונה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם משנה
הבריות:

בנה או קנה בית או כלים חדשים מברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחיינו
וקיימנו והגישנו לזמן הזה:

הקובע מנוח מברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו לקבוע מזוזה:

על שמועות טובות לו ואחרים.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הטוב
והמטיב:

על שמועות רעות.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם דין האמת:

הרואה את חברו שנתפא מחליו מברך.

ברוך רחמנא מלכא דעלמא די יתבך לי
ולא יתבך לעפרא:

הרואה את חברו החביב לו אחר י"ב חדשים.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מתיה
מתים:

הרואה חכם בחכמת התורה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שחלק
מחכמתו ליראיו:

הרואה חכם בחכמת העולם.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שנתן
מחכמתו לבשר ודם:

הרואה מקום שבו נעשה לו נס מברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שעשה
לי נס במקום הזה:

הרואה ים האוקיינוס.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם עשה
את-הים הגדול:

הרואה לבנה בחדשה יברך .

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מחדש
חדשים :

ת פ ל ת ה ד ר ר .

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו
שתוליכנו לשלום ותציעידנו לשלום
ותדריכנו לשלום . ותגיענו למחוז חפצנו
לתיים ולשמחה ולשלום . ותצילנו מבף
כל--אויב ואורב בדרך . ומכל--מיני
פורעניות המתרגשות לבוא לעולם : ותשלח
ברכה במעשה ידינו . ותתננו לחן ולחסד
ולרחמים בעיניך ובעיני כל-רואנו . ותשמע
קול תחנונינו . כי אל שומע תפלה ותחנון
אתה : ברוך אתה יי שומע תפלה :

ויעקב הלך לדרך ויפגעו בו מלאכי
אלהים : ויאמר יעקב באשר ראם מחנה
אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים :

ואומר המלאך הגואל, לישועתך קייתי יי, ברכת כהנים, ויהי נועם .